

A nagykövet mindig készenlétben van

Magyarok lábnyomát kutatják Egy rekkenő meleg februári délelőttön éppen a Fülöp szigetek parlamentje házelnöknél tett látogatásáról érkezett meg hivatalába dr. Bencze József nagykövet, aki örömmel újságolta, hogy közreműködésüknek is köszönhetően megalakul a tisztelt ház Filippin-Magyar Baráti Képviselői Csoportja. A Fülöp-szigetek Szenátusának Magyar-Filippin Baráti Tagozata a múlt év decemberében egészült ki, új elnöke Zubiri szenátor mielőbb szeretne kapcsolatba lépni magyar partnerével, amire már csak a magyar országgyűlési választások után kerülhet sor, tette hozzá a nagykövet. A nyugállományú rendőr altábornagy, volt országos rendőrfőkapitány és a VPOP egykori parancsnokhelyettesének irodája elárulja a nagykövet korábbi rendvédelmi életútját, mert a relikviák között ott díszelg a fillippín belügyminisztertől kapott pompás dísztöre, és fotográfiák mutatják az évi kétmillióval gyarapodó 105 milliós népességű ország rendőri, valamint vámőr szervezeteinek vezetőinél tett látogatásai emlékeit. A diplomáciai szolgálatban töltött éveiről, aktuális tennivalóiról beszélgettünk dr. Bencze Józseffel. - Mikor került a Külgazdasági és Külügyminisztérium kötelékébe? - Negyedszázados rendészeti szolgálat után, 2011-ben léptem be a diplomácia világába, mint misszióvezető Szkopjében. Ez a pálya természetesen más, sokkal szerteágazóbb, mint a korábbi, ugyanis az élet számtalan területét felöleli. Azonban a migránsinvázió egyik útvonalába eső Macedóniában hasznomra vált az egyenruhás gyakorlat. Sok ország rendőrsége, élükön az én egykori kollégáim is segítséget nyújtottak a nehéz helyzet kezelésében a macedón-görög határon. Heti rendszerességgel látogattam az odavezényelt magyar rendőr kollégáimat. Természetes volt, hogy diplomataként szoros kapcsolatot alakítottam ki a fogadó ország belügyi-, rendőri vezetésével. Megjegyzem akkor a korábbi főkapitányt nevezték ki belügyminiszterré. A macedón rendőrök felkészítésében részt vett a magyar rendőrség is. - Milyen területeket ölel fel a nagykövetségi tevékenység? - A nagykövetségi munka széles spektrumát a három lábbon állás határozza meg. Az első a hagyományos diplomáciai feladatok ellátása. Ezt követi a magyar gazdasági érdekek érvényesítése. A harmadik a kulturális, vagy public diplomácia, beleértve számtalan területet például a zenét, a táncot, a lírát, a filmművészetet, a turizmust, avagy az építészetet. A politikai, és állami szintű együttműködés mellett az intézményközi, és civil kapcsolatok építését is kiemelt feladatnak tartom. A kultúra is világnyelv, amely nagyszerűen alkalmas a népeink közötti kapcsolatok építésére. Szkopjében például tizenegy testvérvárosi együttműködést építettünk ki. A sok kis híd széles lehetőségeket nyitott a gazdasági és kulturális kapcsolataink fejlesztésére. Ezen kívül több mint tíz magyar szépirodalmi alkotást, versválogatást és regényt adtunk ki macedón nyelven. Ezek között található például Gárdonyi Géza műve, az Egri csillagok, Petőfi, és József Attila antológia. 2016 őszén jöttünk ki munkatársaimmal a Fülöp-szigetekre. A magyar nagykövetség újra nyitására a kormány déli-nyitási politikájának részeként került sor. Ötéves időtartamra szól a megbízatásom. Nagyszerű kollégáimmal közösen, van tennivalók bőven. - Beszéljünk kicsit a rendvédelmi vonalról. - A rendőrök és a vámosok nagy családja a szakma közös nyelvén beszél az egész világon. A volt Jugoszláv tagállamban és a Fülöp-szigeteken megkülönböztetett presztízse van az uniformisnak, ami lehet, hogy Nyugat-Európa országokban kevésbé jelent előnyt. A rendőrség állományából, a felsőkorhatár elérésével tavaly szeptemberben mentem nyugdíjba. Természetes tehát, hogy az itteni belügyminiszterrel és az országos

rendőrfőkapitánnyal, valamint különböző szintű rendőri, és vámós vezetőkkel kiváló, mondhatni baráti a kapcsolatom diplomataként is. A Filippín Vámigazgatás parancsnoka korábban többféle poszton rendőri vezetőként dolgozott és egy ideig vezetője volt a Kábítószerelleni Hivatalnak. Az ország új elnöke háborút hirdetett a kábítószer ellen. Csak a rendőrségi akciók sora közel 4 000 áldozatot követelt. Ugyanis a drogháborúban felfegyverzett csapatok védik a kábítószeret, és az azzal kereskedőket. Összességében több mint 12 000 ember esett áldozatul a drogbandák csatározásainak. Emberijogi oldalról ugyanakkor folyamatos kritika alá esnek olykor a rendőri intézkedések. Európában elképzelhetetlen méretű program, a „Fekete Názáreti” ünnepe négy-ötmillió embert visz minden évben az utcára. Komoly feladat ott a rend fenntartása. A nagyon sűrűn lakott ország közel 25 milliós fővárosában, Manilában pillanatok alatt összejön egy több ezer embert vonzó tömegmegmozdulás. Itt kell megemlítem azt, hogy a Mindanao - szigeten lévő szélsőséges muzulmán csapatok, és a kommunista lázadók, valamint a kormány erők között évtizedek óta folyamatos harc dúl, ami óriási lecke a rendőrség számára is. Az Iszlám Állam a múlt év májusában Marawiban kalifátust akart kikiáltani. A kirobbant harcok miatt 360 ezer ember menekült el a városból, akiknek szükséglakásokban való elhelyezéséről a kormány gondoskodott. A fegyveres harcnak több mint ezer halálos áldozata volt. A feladat végrehajtásából oroszlánrészt vállalt magára a belügyi tárca is. A gyönyörű országban a természeti erők nagyon megnehezítik az emberek és a rendészeti szervek életét. Az évente beköszöntő közel húsz tájfun, a földrengések, esetenként a működésbe lépő vulkánok hatalmas károkat okoznak. A katasztrófa sújtotta területek biztonságának fenntartása szintén a rendőrségre hárul. Az országban lévő 26 élő vulkán egyike idén működésbe lépett. A tűzhányó napi 40-45 kitörése miatt 70 ezer embert kellett kitelepíteni. További kihívás a rendőrség számára, hogy főként vidéken döbbenetes méretű a szegénység. Nem csoda hát, hogy biztos életet s presztízst jelent rendőrré lenni. Mindezek dacára, naponta küzdenek a korrupcióval. A múlt év tavaszán a külügyminiszterek által aláírt Stipdium Hungaricum nevű oktatási megállapodás keretében, 35 filippín diák számára nyílt lehetőség BE, MA és PhD képzésben résztvenni, akik között rendészeti szervek tagjai is lehetnek. Az ösztöndíj skála széleskörű, például magába foglalja az agráriumot, a mérnöki ismereteket, az orvostudományt, a zenét, és a közgazdaságtant. Idén hét filippin hallgató tanul Magyarországon, élve a megállapodás lehetőségével. Nagyon szeretném, ha szeptembertől a 35 fős keretet teljesen kihasználnák. Elképzelésem, hogy bemutatjuk a Magyarországon remekül bevált DADA programot, amelynek során a - bűnmegelőzés részeként - a dohányzás, az alkohol, a drog, és az AIDS veszélyeire hívják fel a fiatalok figyelmét az iskolarendőrök, akik a szülőkkel is rendszeresen találkoznak az általános- és középiskolákban. Nálunk már bizonyított tény, hogy az Iskolarendőr, és más bűnmegelőző programoknak köszönhetően csökkenthető a fiatalkorúak bűnözése. A vámósok most akarnak saját vámiskolát, és kutyakiképzést indítani, amelynek mintájául a magyar pénzügyőr iskola szolgálhat. A NAV vezetése pozitívan fogadta a kezdeményezést, hogy a vámiskola rendszer tanulmányozása céljából hazánkba látogasson a filippin vámszolgálat hivatalos delegációja. A nemzetközi tapasztalatokon alapuló kockázatelemzési módszerünk szintén kiváltotta az érdeklődését az országos parancsnokunknak. Ez annál is fontosabb, mert százával állnak, néha akár hónapokig is Manila kikötőjében a teherhajók vámkezelésre várva. Az elhúzódó vámeljárás enyhe túlzással a gazdaság halálos ítélete, legalábbis az export vonatkozásában. A 7 107 szigetből álló állam teljes

vámkontrollja elképzelhetetlen, kivéve a nagy kikötőket s a 82 kisebb- nagyobb repülőteret. - Kérem, tájékoztasson dióhéjban a nagykövetség gazdasági kapcsolatokat támogató tevékenységéről. - A legfontosabb fegyvertény, hogy az elmúlt évben két alkalommal is hazánkba látogatott a szigetország agrárminisztere, idén február 8-9-én pedig a Fülöp-szigetek kereskedelmi- és ipari minisztere, akit fogadott Szijjártó Péter külügyminiszter úr is. Megállapodás jött létre a filippin és a magyar kereskedelmi kamarák között. A magyar hús- és borexport terén jelentős előrelépés történt. Az országgyűlési képviselőválasztás után pedig várhatóan megtartja első ülését a Magyar-Filippin Gazdasági Vegyes Bizottság. A nagykövetség múlt év márciusi nyitása alkalmával Szijjártó miniszter úr magas szintű találkozókon túl találkozott a filippin gazdasági élet jelentős üzleti köreivel, aláírásra került számos fontos megállapodás, többek között a Gazdasági Együttműködésről szóló megállapodás, mely azóta már hatályba is lépett. A gazdasági és kulturális, valamint a turisztikai kapcsolatok fejlesztését szolgálja továbbá, hogy Luzon, valamint Visayas, és Mindanao - szigetén tiszteletbeli magyar konzulokat nevezünk ki, akik a helyi gazdasági élet kiemelkedő, ismert személyiségei. - Néhány gondolatot, a kulturális diplomáciájuk eredményeiről... - Nagy érdeklődés mellett tartottuk meg tavaly a Magyar Filmnapokat, de magyar alkotással részt vettünk Európai Filmnapok rendezvényein is. Négy filmet mutattunk be. A sikerre való tekintettel idén is szervezünk hasonlókat a magyar alkotások számára. Az 1985-ben megalakult Magyar Kodály Társasággal szoros kapcsolatot alakítottam ki. Velük együttműködve nemrégiben megszerveztünk egy Kórusfesztivált. A fellépő dalkarok három-három darabot mutattak be, amelyekből egy kötelezően Kodály Zolán alkotása volt. Lesz folytatás ebben az évben is! A Kodály koncepció terjesztése érdekében a zene tagozatos egyetemi hallgatóknak már második éve nyári kurzuson ad leckét egy magyar zenetanár. Márciusban a nemzeti ünnephez kapcsolódó programként négytagú magyar zenekar lép fel több manilai helyszínen. Ősszel pedig reményeim szerint a világhírű Kodály tanítvány, Vásárhelyi Tamás karmester vendégszerepel, és dirigálja a Filippin Filharmonikus Zenekart. Az 1896-ban kivégzett nagy nemzeti költő életét bemutató Jose Rizal Múzeum udvarán emléktáblát állítottunk, amelyen a hős poéta Utolsó búcsú című világhírű verse olvasható magyar nyelven. A magyar esemény a Rizál Napok kiemelt programjai között szerepelt. Komoly feladatot állítottam magam és munkatársaim elé azzal, hogy keressük az egykor itt élt, és maradandót alkotó magyarok "lábnyomát", akiknek életét sorra megörökítem. Ezek közül csak néhányat említek. Ma egy berlini múzeumban őrzik az UNESCO által a Világörökség részévé nyilvánított s a múlt század elején viaszlemezre rögzített filippin népzene és énekeket. A gyűjtést a magyar származású Takács Jenő zeneprofesszor végezte, aki évekig a Manilai Egyetem Zenetanszékének a vezetője volt. Fiala magyar jezsuita misszionáriusok a második világháború után sokáig segítettek a szegény sorsú filippin fiatalokat. A V4 tagországok nagyköveteinek összefogásával a magyar elnökség alatt egy scifi antológiát adtunk ki filippin nyelvre lefordítva, igényes kötetben, de már készül a következő közös összeállítás is. Egy-egy ilyen könyvajándék a helyi partnereknél azonnali barátságot jelent. - Mi volt a legutóbbi nagy feladatuk és melyek a közeljövő tervei? - Februárban mi voltunk a házigazdái a regionális magyar konzuli konferenciának, de vendégül láttuk a Fülöp-szigeteken tevékenykedő EU-s országok konzuljait is egy szakmai fórumon. Köszönet a munkatársaimnak az átlagon felül sikeres rendezvény megszervezéséért. A közeli napokban politikai konzultációra kerül sor Manilában Bus Szilveszter államtitkár úr részvételével. A közeli

napokban konzul kollégámmal felkeresem a Migrációs Hivatal vezetőjét Átadjuk részére a hivatalos magyar úti okmányok mintáit, szoros együttműködést szeretnék kialakítani a Hivatallal, hogy az országba érkező honfitársaink felkészült, és zavartalan beutazását ezzel is elősegítsük. A szigetországban élő magyarokkal kiváló kapcsolatot alakított ki nagykövetségünk. Most fontos feladat, hogy a választásokon szavazni akaró honfitársaink részére biztosítsuk a magyar országgyűlési választásokon való részvétel lehetőségét. Palauval még az elmúlt évben felvettük a diplomáciai kapcsolatot. Várhatóan az első félévben átadhatom az ország elnökének a megbízóleveletem, ezzel egy újabb feladattal bővül a terület, ahol a magyar érdekek képviselését kell el látnom.

Kőhalmi Dezső

Forrás: Diplomata Magazin 2018. 7. szám

